

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.400/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 17 april 2003 door de Minister-President, Minister van Werkgelegenheid, Gehandicaptenbeleid, Media en Sport van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap "zur Festlegung gewisser statutarischer Bestimmungen für das Personal des Ministeriums der Deutschsprachigen Gemeinschaft", heeft op 23 september 2003 het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap strekt ertoe bepalingen van uiteenlopende aard vast te stellen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap. De ontworpen bepalingen hebben inzonderheid betrekking op aspecten van het personeelsstatuut die niet geregeld zijn in het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 27 december 1996 houdende organisatie van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap en houdende regeling van de aanwerving, de loopbaan en de bezoldiging van de ambtenaren, en die, op grond van de overgangsregeling vervat in artikel 64 van het APKB van 26 september 1994, geregeld gebleven zijn door het federale ambtenarenstatuut zoals het van kracht was op 7 maart 1992.

De ontworpen regelingen hebben in essentie betrekking op:

- de rechten, plichten en onverenigbaarheden (hoofdstuk II - artikelen 2 tot 6 van het ontwerp);
- de administratieve standen (hoofdstuk III - artikelen 7 tot 12);
- de verloven en afwezigheden (hoofdstuk IV - artikelen 13 tot 105);
- de tuchtregeling (hoofdstuk V - artikelen 106 tot 122);
- de schorsing in het belang van de dienst (hoofdstuk VI - artikelen 123 tot 128);
- het verlies van de hoedanigheid van ambtenaar en de definitieve ambtsneerlegging (hoofdstuk VII - artikelen 129 tot 132).

2. Het ontwerp vindt rechtsgrond in het in het eerste lid van de aanhef vermelde artikel 54 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

Luidens die bepaling is o.m. artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen van overeenkomstige toepassing op de Duitstalige Gemeenschap. Die bijzondere-wetsbepaling draagt aan de gewesten en de gemeenschappen de bevoegdheid op om de regeling vast te stellen die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel.

ALGEMENE OPMERKING

Zoals hiervóór werd aangegeven, komt het ontworpen besluit in wezen neer op een aanvulling van het voornoemde besluit van 27 december 1996. Het zou uiteraard de transparantie en de consistentie van de rechtspositieregeling van het personeel van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap ten goede komen, indien de ontworpen bepalingen zouden worden geïntegreerd in dat besluit van 27 december 1996. De gemachtigde van de regering heeft verklaard dat er geen bijzondere reden is om de ontworpen bepalingen in een autonoom besluit op te nemen. Het ontworpen besluit zou dan ook beter worden omgewerkt tot een besluit tot wijziging (aanvulling) van het besluit van 27 december 1996.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

Indien wordt ingegaan op de suggestie om het ontworpen besluit om te vormen tot een besluit tot wijziging van het besluit van 27 december 1996, moet in de aanhef een verwijzing naar dat besluit worden opgenomen.

Opschrift van hoofdstuk II

Aangezien hoofdstuk II van het ontwerp er niet enkel toe strekt "rechten, plichten en onverenigbaarheden" te regelen, doch ook betrekking heeft op de "cumulatie van activiteiten" (zie artikel 3), zou het opschrift van hoofdstuk II, naar analogie van wat bepaald wordt in het APKB van 22 december 2000, moeten worden aangevuld met de woorden "cumulatie van activiteiten".

Artikel 3

1. Dit artikel bepaalt de voorwaarden inzake de uitoefening van "bijkomende beroepsactiviteiten". In het derde lid wordt bepaald wat onder "(bijkomende) beroepsactiviteit" moet worden verstaan. Het tweede lid heeft betrekking op de uitoefening van een bijkomende beroepsactiviteit in de publieke sector. Het eerste, het vierde en het vijfde lid bevatten bepalingen over de uitoefening van een bijkomende beroepsactiviteit in de privé-sector.

De ontworpen bepalingen zouden logischer moeten worden ingedeeld. Het derde lid zou beter worden opgenomen in een paragraaf 1 van het artikel. Het derde lid kan dan in paragraaf 2 worden opgenomen, en het eerste, het vierde en het vijfde lid zouden paragraaf 3 kunnen vormen.

2. In het eerste lid (dat het eerste lid van paragraaf 3 zou worden) kunnen de woorden "buiten hun diensturen" beter worden weggelaten.

Artikel 16

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat "het personeelslid ... niet van zijn dienst afwezig (mag) zijn, tenware het verlof of dienstvrijstelling heeft bekomen". Luidens het eerste lid van artikel 17 wordt evenwel de deelneming aan een georganiseerde werkonderbreking gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Rekening houdend met die laatste bepaling, zou het eerste lid van artikel 16 best aanvangen met de woorden "Onverminderd de toepassing van artikel 17, mag ...".

Artikel 23

1. Luidens de achtste vermelding in de tabel opgenomen in dit artikel heeft de ambtenaar recht op een dag omstandigheidsverlof voor de "priesterwijding of (het) intreden in het klooster van een kind van de ambtenaar, van zijn echtgeno(o)t(e), of van de persoon met wie de ambtenaar op het tijdstip van de gebeurtenis samenleeft".

.../...

Ter inachtneming van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel dient die ontworpen bepaling eveneens te gelden voor gelijkaardige gebeurtenissen van andere erkende erediensten.

2. De tiende vermelding in de tabel, die betrekking heeft op de bijeenkomst van de familieraad, moet worden weggelaten, nu de wet van 29 april 2001 tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen het instituut van de familieraad heeft afgeschaft.

Artikel 42

Luidens dit artikel heeft de vrouwelijke ambtenaar recht op een dienstvrijstelling voor de prenatale en postnatale medische onderzoeken die niet buiten de diensturen kunnen plaatsvinden.

Die bepaling voorziet in de omzetting van artikel 9 van richtlijn 92/85/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie (tiende bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van richtlijn 89/391/EEG).

De aandacht van de stellers van het ontwerp wordt erop gevestigd dat de lidstaten, krachtens artikel 14 van die richtlijn, verplicht zijn om de Europese Commissie in kennis te stellen van de maatregelen die ze treffen om te kunnen garanderen dat de met deze richtlijn opgelegde resultaten worden bereikt; tevens moeten ze in de door hen aangenomen bepalingen of bij de officiële bekendmaking van die bepalingen verwijzen naar de onderhavige richtlijn.

Om aan dat laatste vereiste te voldoen, dient, hetzij in de aanhef van het ontwerp een verwijzing naar de richtlijn te worden opgenomen, hetzij in het dispositief een nieuw artikel te worden ingevoegd waarin wordt bepaald dat het ontworpen besluit voorziet in de omzetting van die richtlijn.

Artikelen 49 en 50

1. Deze artikelen bevatten de regeling inzake het ouderschapsverlof.

De ontworpen bepalingen strekken ertoe uitvoering te geven aan richtlijn 96/34/EG van de Raad van 3 juni 1996 betreffende de door de UNICE, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake ouderschapsverlof.

Krachtens artikel 2, lid 3, van die richtlijn moeten de lidstaten, wanneer ze bepalingen ter uitvoering van de voorgenomen maatregelen vaststellen, uitdrukkelijk naar deze richtlijn verwijzen. Om aan dat vereiste te voldoen, dient ook hier, hetzij in de aanhef van het ontwerp een verwijzing naar de richtlijn te worden opgenomen, hetzij in het dispositief een nieuw artikel te worden ingevoegd waarin wordt bepaald dat het ontwerp voorziet in de omzetting van die richtlijn.

2. Krachtens clause 2.1 van de voornoemde raamovereenkomst wordt "aan werknemers, zowel mannen als vrouwen, bij geboorte of adoptie van een kind een individueel recht op ouderschapsverlof toegekend om hen in staat te stellen gedurende ten minste drie maanden tot een door de lidstaten en/of de sociale partners vast te stellen leeftijd van maximaal acht jaar voor hun kind te zorgen".

Artikel 50, eerste lid, van het ontwerp bepaalt dat het ouderschapsverlof "hoogstens drie maanden (mag) belopen".

Die bepaling is niet volledig in overeenstemming met de voornoemde clause in zoverre ze niet uitsluit dat het ouderschapsverlof minder dan drie maanden zou belopen. De woorden "Het ouderschap mag hoogstens drie maanden belopen" moeten worden vervangen door "Het ouderschap belooft drie maanden".

3. De artikelen 49 en 50 van het ontwerp regelen niet alle kwesties inzake ouderschapsverlof aangehaald in de richtlijn.

Dit is onder meer het geval met de terugkeer van de ambtenaar na afloop van het ouderschapsverlof, waaromtrent clause 2.5 van de raamovereenkomst bepaalt dat de ambtenaar het recht heeft terug te keren in zijn oude functie of, indien dat niet mogelijk is, in een gelijkwaardige of vergelijkbare functie.

Voorts rijst de vraag of, overeenkomstig clause 2.3, e), niet dient te worden bepaald dat ouderschapsverlof in sommige gevallen kan worden uitgesteld wanneer de behoeften van de dienst zulks rechtvaardigen.

Artikel 115

Luidens het eerste lid wordt het voorstel om een tuchtstraf op te leggen aan de secretaris-generaal gedaan door de minister bevoegd inzake personeel.

De aandacht wordt erop gevestigd dat het statuut, overeenkomstig artikel 14, § 3, tweede lid, 6°, van het APKB van 22 december 2000, moet waarborgen dat de overheid die de tuchtstraf uitspreekt niet dezelfde is als die welke haar voorstelt. Het ontwerp regelt niet hoe dat voorschrift moet worden nageleefd op het niveau van de regering, met betrekking tot tuchtstraffen op te leggen aan de secretaris-generaal.

Artikel 130

Zoals de gemachtigde van de regering heeft bevestigd, moet in het tweede lid van dit artikel niet alleen worden verwezen naar artikel 107, maar ook naar artikel 132.

Artikel 132

Luidens paragraaf 1, eerste lid, wordt de ambtenaar die twee opeenvolgende keren de meest negatieve evaluatie heeft gekregen, ontslagen.

Het ontwerp voorziet niet in enige vergoeding voor de betrokken ambtenaar. Zulks lijkt niet in overeenstemming te zijn met artikel 24, derde lid, van het APKB, dat voorschrijft dat het statuut de voorwaarden moet bepalen waaronder aan de belanghebbenden een vergoeding kan worden verleend. De stellers van het ontwerp zouden zich terzake kunnen laten inspireren door de regeling vervat in artikel 27 van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 tot invoering van een evaluatiecyclus in de federale overheidsdiensten.

Hoofdstuk VIII: Overgangs-, opheffings- en slotbepalingen

De stellers van het ontwerp zouden moeten nagaan of niet moet worden voorzien in bepalingen die de overgang regelen van de vigerende statutaire bepalingen naar de ontworpen regels.

Artikel 133

In de inleidende zin van dit artikel zou moeten worden vermeld dat het tweede lid van artikel 74, § 2, van het besluit van 27 december 1996 is "ingevoegd bij het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 20 februari 2003".

Artikel 134

1. Dit artikel beoogt te voorzien in de opheffing van de federale statutaire regelingen die, op grond van de overgangsregeling vervat in artikel 64 van het APKB van 26 september 1994, van toepassing gebleven zijn op de personeelsleden van het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap.

De stellers van het ontwerp zouden moeten nagaan of de lijst van de op te heffen bepalingen volledig is. Dat blijkt alvast niet het geval te zijn in zoverre niet voorzien wordt in de volledige opheffing van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, dat tot hiertoe slechts gedeeltelijk is opgeheven bij artikel 88, § 1, van het meergenoemde besluit van 27 december 1996.

.../...

2. Overeenkomstig de voorschriften van de wetgevingstechniek moeten de wijzigingen worden vermeld welke tot 7 maart 1992 zijn aangebracht in de op te heffen federale besluiten.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER